

ACTIEF EN ONDERNEMEND IN BINNEN- EN BUITENLAND

Tekst: Reinier Broeks
Foto's: Simon en Elise de Man

“Je moet een zekere mate van hebzucht hebben om te jagen”, vindt Simon de Man. “Verder vind ik dat je veel van de natuur moet weten. Niet alleen dingen over het jachtwild, maar ook: hoe leeft een dier, wat voor vogel vliegt er? Ik beleeft jagen als integraal onderdeel van de natuur”.

Je komt ze niet veel tegen, stellen van wie beide partners jagen. Leuk daarom om Elise(1959) en Simon (1957) de Man te interviewen. Elise is wat bekender dan Simon. Zij stond al eens tussen ‘Vrouwen in de jacht’ in de Linda van januari 2013 en onlangs nog met een interview in het AD. Elise en Simon wonen op een idyllische plek aan de rand van de Veluwe, aan de voet van de Posbank bij Rheden. Zowel Elise als Simon hadden van kinds af aan een passie voor de jacht, en het was slechts een kwestie van tijd voordat zij elkaar zouden ontmoeten. Elise is werkzaam op kasteel Middachten in De Steeg als beleidsondersteuner. Kasteel Middachten is trouwens de locatie waar eind maart de jaarlijkse Geweiententoonstelling wordt gehouden en voor het eerst De Groene Dagen voor Jacht, Bos & Boom, op 12, 13 en 14 juni 2015. Simon is register-arbeidsdeskundige en BOA. Hij heeft de jachtopzienersopleiding en de grofwildcursus gedaan.

Rozendaalsche veld

Simon begeleidt junior-jagers op het Rozendaalsche veld. Dit heidegebied met een nieuw aangelegde zandverstuiving is eigendom van de gemeente Rheden.

Het wildbeheer is overgedragen aan de WBE en die heeft op haar beurt Simon als BOA aangesteld. In die hoedanigheid begeleidt hij steeds twee junior-jagers; telkens voor een jaar, met een maximum van drie jaar. De junior-jagers voeren het wild, stellen in overleg met Simon een beheerplan op en voeren dat uit, allemaal onder het toezien van Simon. Het Rozendaalsche veld is voor een deel een hondenloosgebied. Dat zou veel verstoring voor het wild kunnen geven, maar niets is minder waar. Zodra de hondenbezitters hun hielen hebben gelicht, treden de wilde zwijnen uit om de boel op te ruimen, zodat de paden de volgende ochtend er weer drollenvrij bij liggen. En de reeën? Die storen zich al helemaal nergens aan. Aan het aantal prenten te zien lijkt het wel of de reeën uit de wijde omgeving zich hier in de nachtelijke uren verzamelen. Verder loopt er roodwild, en af en toe een verdwaald damhert.

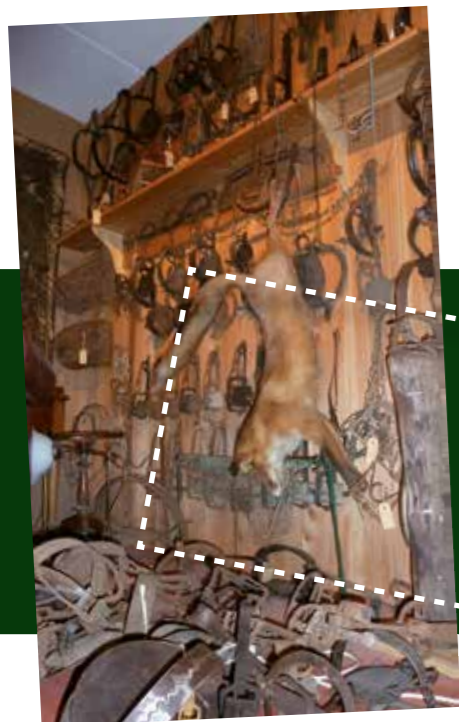
Mongolië

Ik weet dat jullie veel reizen. Wat is jullie meest enerverende jachtervaring? Simon vertelt: “Dat is toch wel onze reis naar Mongolië, geboekt tijdens Jagd & Hund in Dortmund. Een klein standje met daarin twee mensen, keurig in het pak en met alleen een fotoalbum. Onze beste keuze ooit, zou later blijken. Een jachtreis naar het Altajgebergte om een Siberische steenbok, een Altai Ibx, te schieten. We vlogen vanaf Düsseldorf via Moskou naar Ulaanbataar, de hoofdstad van Mongolië. Van daaruit vlogen we door naar Khovd, 1500 kilometer verderop. Na een korte

overnachting vertrokken we de volgende dag in een compleet volgepakte Russische jeep, aan de binnenkant met oude tapijten bekleed, voor een 9 uur durende reis naar het jachtgebied. Onderweg moest mijn geweer nog even worden ingeschoten. Dat was hilarisch. Omdat het barstte van de muggen, zette iemand snel het bord op honderd meter, deed een paar stappen opzij en gebaarde: ‘schiet maar’. Hij wilde zo snel mogelijk de jeep weer in. Net als wij, trouwens. Dus snel twee schoten en klaar!

We waren in Mongolië tijdens het Mongoolse Jaarfeest, dat hadden we bewust zo gepland. Begin juli zijn er overal in het land volksspelen, de ‘erijn gurvan naadam’, vrij vertaald: de drie spelen voor mannen. De wedstrijden zijn worstelen, paardenraces en boogschieten. Een groot volksfeest, omkleed met dansers, atleten, muzikanten en ruiters. Vooral de veelkleurigheid van de kleding, eigenlijk van alles, is ons bijgebleven.

Het jachtgebied is zo uitgestrekt, zo onmetelijk groot, dat je precies moet weten waar je de steenbokken kunt vinden, want anders blijf je rijden. Gelukkig hadden we een heel goede gids, een jager. In Mongolië heeft een jager heel veel aanzien, want hij zorgt voor het voedsel. De jager heeft ons geleerd de steenbokken te zien. En als je het eenmaal weet, dan zie je achter bijna iedere steen een bok. De eerste dag in ons basiskamp was om het gebied te verkennen en om ons team te leren kennen. We hadden onze eigen kok, onze eigen jager en een vaste tolk,

die uiteraard heel beperkt Engels sprak. Sowieso was communiceren met de mensen in het kamp heel moeilijk. Het overkwam Elise dat ze in haar nakie in onze yurt stond, terwijl ze zich aan het omkleeden was. Een wat oudere vrouw liep zonder aankondiging binnen, ging zitten en probeerde een gesprek met Elise aan te knopen. Wat natuurlijk niet lukte, maar ze bleef wel zitten alsof het de normaalste zaak van de wereld was. Dat was het hier waarschijnlijk ook.”

Eén bok is geen bok...

Simon vervolgt: “De dag dat we gingen jagen, reden we een eindje en zagen al snel wat steenbokken. De bokken en geiten leven gescheiden van elkaar. De geiten hebben trouwens ook horens, wat kleiner dan de mannelijke stukken. Nu maar wachten tot ze gingen zitten. Dat gebeurde op een gegeven moment waarna wij direct de auto in stapten. We moesten om de berg heen rijden zodat we ze tegen de wind in konden aanberesen. Uiteindelijk een ritje van ruim drie kwartier! Dat ze eerst moesten gaan zitten voordat we in actie kwamen, komt doordat de kans dan groot is dat ze een tijdje op die plek blijven. Hoe logisch kan het zijn? Na een half uur dwars over de uitlopers van de berg te lopen, kwamen we uiteindelijk op zo’n 250 meter van de

steenbokken. De jager wees aan welke bok ik mocht schieten, dus ik maakte me klaar, zocht een goede schietpositie en schoot. Geïrriteerd keek de jager mij aan; hij leek een beetje geschrokken te zijn omdat ik zo snel schoot. “You missed!” De bok zagen we niet meer. “Again!” Hij wees een andere vluchtende bok aan. Ik wou eigenlijk niet schieten, we hadden twee bokken vrij, ik was overtuigd van mijn schot en wilde die tweede bok voor Elise bewaren, voor de volgende dag. Maar de jager was zo dwingend dat ik toch weer schoot. De bok viel een tiental meters omlaag en was meteen dood. Ik werd uitbundig gefeliciteerd met mijn eerste Altai Ibex! Het was een hele klim er naar toe, maar wat was ik blij met mijn bok. Eigenwijs als ik ben wilde ik toch nog even kijken bij de plek waar de eerste bok stond. Na veel weerstand kreeg ik het toch voor elkaar er naar toe te gaan. Op zich weer een hele klim, maar het bleek de moeite waard: ook mijn eerste schot was perfect! Daar lag mijn echte eerste Siberische steenbok! Om een lang verhaal kort te maken: voor Elise werd er uiteindelijk nog een steenbok vrij gegeven.”

Fretteren

Voor het huis staat een kooi. Zitten daar fretten in? “Ja, dat klopt (glimlach). Ik

probeer alle facetten van de jacht te beleven en daar hoort fretteren op konijnen zeker bij. Dat doen Elise en ik voornamelijk op sportvelden en op andere plekken waar je met het geweer niet kunt beheersen. We fretteren met buideltjes. Hoe het werkt is dat we de pijpen van een konijnenbouw opzoeken en afdekken met netjes (buidels). Die buidels zetten we in de grond vast met een pin. Wanneer we denken dat we alle pijpen hebben gevonden (en dat is helaas niet altijd zo), dan stoppen we een fret in een pijp. De fret jaagt de konijnen door de pijpen naar buiten waardoor ze in de buidels lopen. Dan moet je er snel bij zijn, het konijn pakken, een klap in de nek en klaar. Dat lijkt eenvoudig, maar je moet heel alert zijn, want je weet niet waar ze springen. En ze hebben zich snel losgemaakt uit de buidels. Een heel aparte en leuke manier van jagen; het is heel oer. We hebben twee fretten, een mannetje en een vrouwtje. Dat moet, want als het vrouwtje loops is en ze wordt niet gedekt, dan gaat ze dood. Dat is een hormonale kwestie. De fret is één keer per jaar loops en krijgt 5-10 jongen.

Klemmen

Zijn er verder nog dingen die jullie doen omdat ze bij de jacht horen of omdat het gewoon leuk is om te doen? Simon

heeft nog een hele verzameling klemmen. In de kelder. Simon: “Als jongetje las ik spannende verhalen over bont- en pelsjagers. Over de klemmen die ze gebruikten om wild mee te vangen. Die wilde ik later ook hebben. Met name de techniek intrigeert me. Verder vind ik het smerige werktuigen en wijs het gebruik ervan absoluut af. Zo’n klem moet het dier vangen maar niet per se doden. De poot waarmee het in de klem komt mag niet zover kapot dat het dier toch nog kan vluchten. Ik heb er zelf nog nooit een gebruikt, want ben faliekant tegen het gebruik van die ondingen. Toch vind ik ze wel mooi. Heel bijzonder vind ik het ijsvogelklemmetje; dat staat nog bovenaan mijn verlanglijstje. Dat werd boven op een paaltje geplaatst. De ijsvogel komt aanvliegen, wil gaan zitten op het paaltje en het klemmetje slaat dicht. De grootste die ik heb zijn bedoeld voor wilde zwijnen, vossen en wolven.”

Zeevissen

Elise gaat verder: “En wat we nog meer doen? Zeevissen! We zijn de achterliggende jaren naar mooie plekken geweest om te vissen: het eiland Zanzibar bij Tanzania, Costa Rica, Florida en het Great Barrier Reef bij Australië. We vissen op diverse soorten, maar toch wel het meest op de marlijn, de tonijn en de zeilvis. We

zijn voor volgend jaar al weer plannen aan het maken. We zijn ook in Zuid-Afrika geweest om te jagen met de boog. Simon heeft daar een Koedoe en een wildebeest geschoten; met een compound boog. Het bersen/stalken in de bush van Zuid-Afrika is wel heel bijzonder. Alles is kurkdroog, alles kraakt. Je loopt de hele tijd in een zak chips. En dan maar zien dat je dichtbij genoeg komt voor een zeker schot.”

Tja, en dan is daar natuurlijk Schotland. Daar zijn we toch wel heel vaak geweest; een beetje ons tweede huis. Het gebied Angus steeds als uitvalsbasis. Angus ligt boven Dundee, ten oosten van Pitlochry en wordt in het noorden begrensd door de Speyside. In het voorjaar op bokkenjacht. In het najaar de herten en kleinwildjachten. Die laatste is voornamelijk op het korhoen en de Schotse sneeuwhoen, het beeldmerk van The Famous Grouse, Schotse whisky.

Jachthoornblazen bij Cornure

Simon: “Wat voor ons de jacht helemaal compleet maakt, is het jachthoornblazen. Het gaat niet om de mooie muziek, maar vooral om de traditie. Wij blazen inmiddels zo’n 30 jaar bij Cornure. Een jachthoornblazersgezelschap dat wekelijks oefent op woensdagavond in het koetshuis van Landgoed Heuven bij Rheden, een

unieke locatie. Momenteel hebben we 17 leden. De blazers van het eerste uur zullen de komende jaren vanwege hun leeftijd helaas een stap terug moeten doen. Daarom zijn we op zoek naar nieuwe leden. Wij willen ons voortbestaan borgen en de kwaliteit hoog houden. Wat ons misschien nog wel het meeste drijft is de gezelligheid en de vriendschap”. Elise vervolgt: “Ja, ik ben inderdaad de enige vrouw, maar dat vind ik geen probleem. Want net zo als tijdens de jacht ben ik ook hier ‘one of the guys’.”

Drijven

Hebben jullie nog een goede tip of advies voor de jagers? Elise: “Simon zei aan het begin al: je moet een bepaalde mate van hebzucht hebben. Daar sluit ik me bij aan. Daarnaast vind ik dat eigenlijk iedere jager geregeld zou moeten drijven. Je maakt als drijver veel meer mee en bent dicht bij het wild. Op kleinwildjachten maak je vaak het beest met je blote handen dood. Dus voor junior-jagers: start vanaf de basis en ga eerst drijven. Sta je op post, dan sta je in je eentje. Drijven is veel gezelliger. En je krijgt het nooit koud!”

Interesse om bij Cornure te komen jachthoornblazen of om Simon te helpen bij zijn klemmenverzameling? esdeman@hetnet.nl